

Дадатак 1

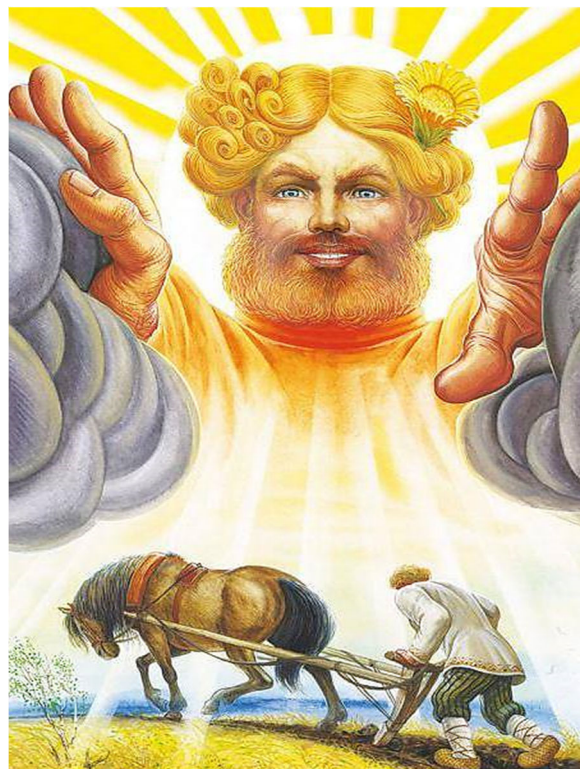
Сварог

Дажбог

Пярун

Ярыла

Дадатак 2

Вобраз бога Ярылы ў славянскай міфалогіі

Ікона “Цуд Георгія аб зміе”, XV ст., 89 × 67 см.
Дзяржаўная Траццякоўская галерэя, г. Масква

Дадатак 4

Царква святога вялікамучаніка Георгія Пераможцы г. Баранавічы
Брэсцкай вобласці, 2010 год

Іканастас царквы святога вялікамучаніка Георгія Пераможцы
г. Баранавічы Брэсцкай вобласці, 2010 год

Дадатак 5

“Хлеб-карагод” – галоўны аtryбут свята “Юр’я” у в. Пагост Жыткавіцкага раёна Гомельскай вобласці

Дадатак 6

Святочнае шэсце сялян в. Пагост на жытнёвае поле

Дадатак 7

Асноўныя дзеянні абрада “Юраўскі карагод” на полі

Дадатак 8

Дадатак 9

Сцэнарыый абрада “Юраўскі карагод”

Вёска Пагост, Жыткавіцкі раён Гомельскай вобласці

На сцэне з’яўляюцца некалькі дзяўчат, якія трымаюць галінкі яблыні. У адной з іх – каравай, у другой – ікона, трэцяя нясе века ад дзежкі з зернем, у чацвёртай – рушнік. Усе астатнія падыходзяць да іх.

Ганначка: Вось і дачакаліся мы свята Юр’я! Збірайцеся, хлопцы, дзяўчаты сёння пойдзем ніву аглядаць.

1 дзяўчына: Мы ўставалі раненька, выпякалі, нараджалі абрадавы каравай. Вось які ён прыгожы, духмяны ў нас атрымаўся.

Ганначка: А дзе ж нашыя тры галінкі?

2 дзяўчына (*падае галінкі*): Вось, Ганначка, тры галінкі ад яблыні.

Ганначка: Так, так, галінкі трэба браць толькі ад дрэў жаночага роду. А на кожнай галінцы павінна быць па тры парасткі – каб усяго было дзевяць. Столькі месяцаў працягваецца цяжарнасць жанчыны. Так гэтым абрадам ушаноўваецца ўрадлівасць зямлі. Ну што, дзяўчаты, давайце будзем упрыгожваць наш карагод. Бо без Бога не да парога! Каб Бог жыта ўрадзіў, ды пшаніцу, ячмень як мятліцу!

2 дзяўчына: Давайце, будзем упрыгожваць. Вось нашы каляровыя кветачкі і стужачкі.

(упрыгожваюць папяровымі кветкамі тры галінкі. Усе дзяўчаты спяваюць песню)

“Карагодная”

Карагод, карагод мы цябе наражаем,
Ой, венце, венце зелёнэ бервенце (2 раза).

Цябе наражаем, Бога праслаўляем.
Ой, венце, венце зелёнэ бервенце (2 раза).

Бога праслаўляем, Юр’я велічаем,
Ой, венце, венце зелёнэ бервенце (2 раза).

Чэша хлопец косы, а дзяўчына косу,
Ой, венце, венце зелёнэ бервенце (2 раза).

Пожану мы волы на Юр’евску росу,
Ой, венце, венце зелёнэ бервенце (2 раза).

3 дзяўчына: Вось які цудоўны наш карагод атрымаўся: высокі, прыгожы!

4 дзяўчына: А зараз возьмем века ад дзежкі (крышка ад бочкі), насыплем трошкі зерня жыта, накроем посцілкай і паставім наш карагод. А дзе ж нашыя хлопцы? Без іх нельга ісці да поля!

Падыходзяць хлопцы. Аднаму з іх дзяўчаты даюць ікону, у другога – граблі з зялёным фартухом.

Ганначка (звяртаецца да хлопца): Бяры, ваявода, свайго карагода! Пойдзем у поле Бога прасіць, каб даў нам добры ўраджай! Ісці на поле будзем амаль моўчкі, спяваць не дазваляецца!

Спускаюцца са сцэны, накіроўваюцца да поля. Спачатку ідуць дзве дзяўчыны, трымаюць рушнік, нібы браму. Потым ідзе хлопец з іконай, наступны хлопец нясе ўпрыгожаны карагод (каравай), яшчэ адзін хлопец нясе граблі (сімвал працы) з зялёным фартухом, потым – музыкант з гармонікам. За імі ідуць дзяўчыны. Падымаюцца на сцэну. Усе праходзяць праз сімвалічную браму, створаную з рушнікоў. Становяцца ў кола, пасярэдзіне стаяць хлопцы з іконай, з караваем, з граблямі і зялёным фартухом.

1 дзяўчына: Вось і падышлі мы да поля. Добры дзень, ніва, маладая! З хлебам, з соллю да цябе прыйшлі!

Ганначка: Дай паклічам Святога Юр'я адмыкнуць зямліцу, выпусціць расіцу! Радзі, Божа, жыта на новае лета! Жыта і пшаніцу, і ячмень, як мятліцу! Божый дар – кавалачак чорнага хлеба (перавязанага чырвонай стужачкай) закапаем у святую землю, каб вярнуць нам ураджай. Просім усердна! Бо без Бога не да парога!

2 дзяўчына: Людзі кажуць “Калі прыйдзе Юры, не ўгледзіш у жыцце куры!”

3 дзяўчына: Ой, пасею я загон, дай раз у год! Дайце мне севнюка такога, каб не старога, а маладога! Бо ў старога ў барадзе вошы, а ў маладога ў кармане грошы!

4 дзяўчына: А на Юр'е была баба дурнем. Напакла перапеч паўнюсеньку печ! Навыбірала дзевяць начовак і шастое сіта, каб зародзіў Бог жыта. Жыта і пшаніцу, да всякую пашніцу!

Ідуць па ходу сонца, узяўшыся за рукі па колу, пасярэдзіне стаяць хлопцы з іконай, з караваем, з граблямі і зялёным фартухом. Усе спяваюць песню:

Дай, Юрай, маці ключы, да падай маці ключы.
Яго небо отворыці, дай расіцу спусціці.

Мяняюць фартушок на граблях з зялёнага на чырвоны.

Ведом, ведом карагод, сам Бог напярод.
А ў карагода сын ваявода, а ў карамысле добрыя мыслі.

Дзе карагод ходзіць, там Бог жыта родзіць.
А дзе не бывае, там жыта лягае.

Зарадзі Божа, жыта да на новае лета.
Да на жыта караністае, а да верху каласістае.

1 дзяўчына: Сьвяты Юр'я – божы угоднік, абарані нашу ніву ад усякіх напасцяў, ад граду, ад спёкі, каб не палягло, не выгарэла, каб расло, красавалася, буйным коласам налівалася.

2 дзяўчына: Сьвятое Благавешчанне, святая Тройца, усе сьвятыя, памажыце!

3 дзяўчына: Ісус Хрыстос, Багародзіца, выратуйце нас ад бяды, ад усякай хваробы!

4 дзяўчына: Станьце, Ангелы-ахоўнікі, сцяною ад нячыстай сілы, ліхіх людзей, чараўнікоў!

5 дзяўчына: Сьвяты Юр'я, дай нам на жытачка род, на статачак – плод!

6 дзяўчына: Будзьце словы нашыя моцныя і магутныя!

1 дзяўчына: Папрасілі мы ў бога, каб было ў нас жыта многа. А зараз патанчым па расе, каб былі здаровыя ўсе.

Да Юрай маці ключы, да падай маці ключы.
Яго небо отворыці, дай росіцу спусціці.

Дзе карагод ўецца, там жыто смяецца,
А дзе не бывае, там жыта лягае.

Ведом, ведом карагод, усе дзевачкі напярод,
А хлопчыкі за намі моргаючы бровамі.

Зародзі Божэ, жыто да на новае лето.
Да на жыто, на пшаніцу, да на всякую пашніцу.

Да Юрай маці ключы, да падай маці ключы.
Яго небо отворыці, дай росіцу спусціці.

З поля выходзяць зноў праз браму з рушніка у тым жа парадку. Спяваюць песню “Да Юрай маці ключы”